

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{2}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{2}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și strălătatate:

$\frac{1}{2}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Popoilor Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază
Numele singuraticii à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiun

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Acțiunea noastră.

Dor de luptă.

Ori-cât de târzie, convocarea conferenței naționale a fost cât se poate de binevenită.

Dacă ea a răspuns unei necesități imperioase, a răspuns totodată și unei dorințe generale.

La știrea convocării au trăsăltat toate inimile românești; s'au deșteptat de nou gândurile bune, s'au înălțat eărăși sentimentele generoase și curate.

Dorul de luptă, așa de mare și așa de firesc la poporul nostru, dorul de a da înainte pe calea luptelor pentru apărarea celor mai scumpe tesăure, eărăși a eșit la iveală.

Atâta timp el a fost înădușit; acum eărăși a izbucnit, acum eărăși se manifestă.

A fost înădușit acest *dor îndăpăiat*, dar' nu s'a stins. A trebuit numai o mică zgădărire a cenușii, ca el să răsuflă, să prindă flăcări și să vâlvaie de nou...

Zgădărirea s'a făcut; a trebuit să se facă. Mișcarea ce s'a pornit în țeară, a trebuit să ne miște și pe noi, pe toți, cei-ce n'am ajuns încă în gura morții, pe toți cei-ce n'am putrezit încă în inerție și nemiscare.

Disgustul de miserie, fleacuri, certe și scandale și-a ajuns culmea. Greata a întrecut toate marginile... A trebuit deci, ca toate sufletele necorupte să fie cuprinse de nou de dorul sacru după luptă, după acțiune. Dorul s'a manifestat; se simțea în atmosferă, ca și-cum se simte electricitatea în aer, înainte de o furtună.

Și cei conștii de datoria mare de a veghia asupra dispozițiilor unui popor, cei-ce au chemarea de a pipăi pulsul curentului popular, conducătorii și fruntașii nostri, cari simt cu masele acestui popor, au observat încă la timp *semnele* și au făcut pașii de lipsă.

Nu mai era naturală starea de până aci. Atmosfera pestilențioasă ce s'a format în opinia publică a poporului nostru, în urma multelor miserie, nu era o dezvoltare naturală pornită din firea noastră; era, din contră, produsul artificial al unor oameni îmbuibăți de moravuri străine, era un produs, important prin contrabandă, sub forme specioase sau isvorit din patimi mârșave și egoiste.

Atmosfera de până aci era pentru aceia cari sunt cuprinși de «eterna sete de scandal», dar' nu pentru noi, fii ai unui popor chinuit, care amarul vieții sale numai cu ideile sale eterne și-l-a mai îndulcit.

Pe când altora le place, poate le și priește, o atare atmosferă de scandal, pe noi ea nu a putut decât să ne îngreșeze.

Acum negurile pestilențioase se respiră, se împrăștie, dispar. Aerul curat, încărcat de electricitate, ne dă avânt și dorul de viață și de luptă reînvie.

O singură rază, o singură schintee a trebuit ca totul să se transformeze, ca în loc de certe — pace să fie, în loc de disgust înșuflețire să ne cuprindă, și în loc de amorțeală dorul de luptă să ne predomnească.

Schintea a venit, și inimile ni-se aprind; raza s'a zorit și sufletele ni-se luminează.

Da, pentru-că noi suntem cuprinși nu de «eterna sete de scandal» ci de *eternul dor de luptă!*

Mișcarea alegătorilor români.

O mișcare îmbucurătoare s'a pornit prin toate cercurile electorale locuite de Români. S'a început acțiunea cu zel și însuflețire pretutindenea, semn, că lumea românească a fost setoasă de ea, a dorit-o, a așteptat-o.

Mai în toate epărțile conferențele electorale sunt convocate, în unele locuri s'au și ținut deja. Cunoaștem deja chiar și rezultatul uneia: a acelei din A.-Iulia.

CONVOCĂRI.

Afară de convocarea, ce am publicat în ultimul număr, avem cunoștință încă despre următoarele *convocări*, al căror număr numai înveseli ne poate.

Eată convocările:

Comitatul Sibiului.

Cercul Cristian—Seliște.

Alegătorii români din cercul electoral Cristian—Seliște se invită la o întrunire, ce se va ține Joi, în 10/22 l. c., la 10 ore a. m., în sala cea mare a școalei gr.-or. din Seliște, pe lângă următorul

Program:

1. Constituirea clubului electoral cercual.
2. Alegerea alor doi delegați și a unui suplent pentru conferența generală ce se va ține la Sibiu.

Seliște, în 18 Octomvrie 1896.

La încredințarea mai multor alegători dietali.

Dr. Calefariu.

Ioan Banciu.

Cercul Sebeșului.

P. T. alegătorii dietali români din cercul electoral al Sebeșului-săsesc, se convoacă la o conferență pe Joi, în 22 Octomvrie c. n., 2 ore post-mer., în localul școalei române din loc.

Obiectele:

1. Ce ținută au să observe alegătorii dietali români?
2. Alegerea a 2 bărbați de încredere pentru conferența generală.
3. Reconstituirea comitetului cercual electoral.

Sebeșul-săsesc, în 17 Octomvrie n. 1896.

Pentru comitetul cercual:

Z. Mureșan,

secretar.

Alegătorii celorlalte cercuri din comitatul Sibiului se vor întruni toți în Sibiu, în tr-o conferență comună. S'au luat dispozițiile de lipsă, ca aceasta conferență să fie convocată cât mai curând. Pe cât știm termenul conferenței e fixat pe 23 l. c.

Comitatul Albei-inferioare.

Cercul Ighilului.

Sâmbătă după tipărirea foi ni-a sosit următoarea telegramă:

Subscribul convocă alegătorii români din cercul electoral al Ighilului (Magyar-Igen) pe 18 Octomvrie n. la conferență electorală, în Ighiu, pentru a se alege doi bărbați de încredere, cari vor să reprezente cercul la conferența generală electorală, care se va ține în Sibiu, la 24 Octomvrie n.

Nic. Florescu.

Nu știm dacă această întrunire s'a ținut ieri, ori ba.

Cercul Vințului-de-jos

Alegătorii români din cercul electoral Vințului-de-jos prin aceasta sunt invitați și rugați a participa la o întrunire, Mercuri în 9/21 Octomvrie, 10 ore a. m., în Oarda-de-jos, în scopul alegerii celor doi bărbați de încre-

dere pentru conferența convocată pe 24 Octomvrie st. n. la Sibiu.

Alba-Iulia, 5/17 Octomvrie 1896.

Nicolau Ivan,

presidentul clubului cercual.

Cercul Aiudului.

Alegătorii români aparținători cercului electoral dietal al Aiudului, se invită cu onoare la conferența ce se va ține în Blaj Mercuri, în 21 Octomvrie n., la orele 4 d. a., în sala cea mare dela hotelul „Univers”, pentru alegerea alor doi bărbați de încredere la conferența electorală generală a alegătorilor dietali români din Transilvania și Ungaria, convocată pe 24 Octomvrie n.

Blaj, la 18 Octomvrie n. 1896.

Dr. Aug. Bunea.

A. C. Domșa.

Comitatul Hunedoarei.

Cercul Devei.

Alegătorii români din cercul electoral al Devei, cari sunt aderenții propriului național român din anul 1881, prin aceasta se invită la o conferență națională, ce se va ține Marți, la 20 Octomvrie n., în opidul Deva, înainte de amezai la orele 9.

Obiectele dela ordinea zilei:

1. Organizarea clubului electoral cercual.
2. Alegerea a doi delegați și un suplent, pentru conferența generală electorală, care se va ține la 24 Oct. în Sibiu.

Din încredințare:

Fr. Hossu Longin. A. Moldovan sen.
Dr. A. Hossu.

Cercul Orăștiei.

Alegătorii români din cercul electoral al Orăștiei prin aceasta se invită la o conferență, care se va ține Joi, la 22 Octomvrie st. n., după amezai la 3 ore în Orăștie, în sala hotelului Csász.

Obiectele:

1. Organizarea clubului electoral cercual.
2. Alegerea alor doi delegați și a unui suplent pentru conferența generală la Sibiu.

Orăștie, la 16 Octomvrie 1896.

Din încredințare:

Mai mulți alegători.

Pe astăzi au fost convocați alegătorii din cercul Hunedoarei în opidul cu același nume. Convocatori: *George Oprea* și *Nicolae Muntean*. — Asemenea pe azi au fost convocați la Hațeg alegătorii din acest cerc. Convocatori: *M. Bontescu* și *Dr. Gavril Suciu*.

Comitatul Clujului.

Alegătorii români din ambele cercurile electorale ale Clujului sunt invitați cu toată onoarea la conferența electorală, ce se va ține Marți, în 20 Oct. st. n., d. a. la 6 ore, în casina română din loc.

Obiectele:

1. Reorganizarea clubului electoral.
2. Alegerea alor 4 membri pentru conferența generală electorală convocată pe 24 Oct. a. c. la Sibiu.

Din sedința clubului electoral ținută, în 18 Oct. 1896.

Alexiu Popp,

v. preș.

Basiliu Podoabă,

secretar.

Comitatul Turda.

Stând în pragul alegerilor dietale, alegătorii români din comitatul Turda-Arieș prin astăzi se convoacă la o adunare, care se va ține în Turda, la hotelul „Central”, în 22 Octomvrie st. n., la 11 a. m.

Obiectele vor fi: Consultări în privința alegerilor dietale, și alegerea alor 2 delegați pentru conferența electorală generală, ce se va ține în 24 Oct. st. n. în Sibiu.

Turda, 18 Octomvrie st. n. 1896.

Ioan Mesaroș,

preș. clubului electoral

Alexandru Pop Romoțianu,

secretar.

Comitatul Solnoc.

În fața alegerilor dietale și provocați de mai mulți bărbați de ai nostri, conchemăm prin aceasta conferența alegătorilor dietali români din comitatul Solnoc-Dobâca pe 22 Octomvrie n. 1896, la 10 ore înainte de a. m. în cancelaria avocatului Dr. Teodor Mihali, la care avem onoare a invita pe toți alegătorii dietali români. Unul dintre obiectele conferenței va fi și alegerea bărbaților de încredere pentru conferența generală a alegătorilor români, care are să se țină la Sibiu, în 24 Octomvrie 1896.

Dej, la 17 Octomvrie 1896.

August Muntean.

Dr. T. Mihali.

CONFERENȚE.

Pentru ziua de ieri a fost convocată întrunirea în conferență a alegătorilor nostri din cercul Ighilului; pentru ziua de azi, 19 Octomvrie n. cei din cercurile Hunedoarei și Hațegului.

Mai în jos publicăm raport despre conferența alegătorilor din Alba-Iulia.

Cu bucurie luăm act despre zeloasa mișcare, ce s'a pornit. Într'un loc conferența a fost convocată pe cale telegrafică, dovadă, că ori-și-cât de scurt ar fi timpul, totuși nu e prea scurt. Progresele științei au prevenit și scurtimea timpului. Să ne folosim de ele; să întrebuițăm totul: poștă, telegraf și telefon numai să punem pe alegători în mișcare și să-i întrunim în conferențe.

Scopul principal al acestor conferențe este mai întâiu alegerea bărbaților de încredere delegați la conferența generală. Dar' acesta nu este unicul scop. — Trebuie să folosim ocaziunea acestor conferențe pentru a explica alegătorilor toate chestiunile actuale: parlamentarismul, dreptul de vot, alegerile dietale și poziția partidului nostru față cu alegerile.

Cu un cuvânt să întrebuițăm privilegiul acesta, când fruntașii vin în coatințere cu alegătorii pentru a-i informa și instrua de o parte, ear' de altă parte pentru a se informa ei înșiși despre dispozițiile alegătorilor, ca se poată refera conferenței generale.

Eată acum raport despre prima conferență:

Conferența alegătorilor din Alba-Iulia.

— Raport special. —

— 18 Octomvrie n.

Alba-Iulia eărăși a premers cu exemplu bun. Aici s'a ținut prima conferență cercuală. Deși s'a mai ținut deja o conferență electorală, înainte de ce s'ar fi știut de convocarea conferenței și despre care „Tribuna” a luat deja notă, acum după convocare, s'a întrunit o nouă conferență în scopul alegerii celor doi delegați. Conferența aceasta conchemată de dl *Nicolau Ivan*, presidentul clubului cercual, s'a ținut, ieri la 4 ore d. a., în școala gr.-or. din Alba-Iulia, sub presiul părintelui *Florin Ruson*. Unicul punct în ordinea de zi a fost alegerea celor doi bărbați de încredere, cari se participe la conferența generală dela 24 l. c.

Aleși au fost: *Simion Micu*, protopop gr.-cat. și *Nicolau Ioan*, protopop gr.-or; ca suplenți au fost aleși domni *Mateiu Nicola* și *Dr. Ioan Marciac*, avocați. Adunarea a decurs în cea mai buna ordine. Cei aleși au primit îndată și credenționalele subscrise de președinte și notar. Însemnă, că convocarea alegătorilor s'a vestit și în toate cele 3 biserici românești. Procesul verbal luat în conferență s'a trimis deja dlui Dr. Rațiu, presidentul comitetului central electoral. — *Vivant se-quentes*.

Rugăm pe toți corespondenții și amicii ziarului nostru, ca să ne informeze imediat despre decursul și rezultatul conferenței cercuale.

Nota discordantă.

— Adecă „Dreptatea”. —

Înaintașii nostri ne-au lăsat de moștenire averea cea mai frumoasă ce puteau să ni-o dea: un nume frumos, nepătat, curat ca soarele. Acest tesaur, încredințat nouă, datori suntem, dacă nu putem să-l învâlim în o glorie și mai mare, să-l păstrăm cel puțin bine, să-l păzim de rugină, ca urmașii nostri să-l primească dela noi tot atât de curat și tot atât de integru cum ni-l-au lăsat nouă strămoșii nostri.

Averea noastră, unică și sfântă, cea mai prețioasă pe lume e *numele de Român*. Pentru această avere națională au luptat și au murit strămoșii nostri, pentru ea am luptat și trebuie să luptăm încă mult și noi. Ei au scăpat-o de perire, — o vom scăpa-o și noi! Cine intră în această sfântă luptă, se face vrednic de binecuvântarea urmașilor nostri, cine se dă în lături, *sau împiedecă lupta*, își îngreunează singur mormântul cu blăstămările acelora, cari vor duce lupta mai departe în urma noastră.

Nici-când numele de *Român* nu a fost atât de urgisit înaintea dușmanilor nostri millenari ca și azi. Nici-când asupririle și persecuțiile îndreptate în contra elementului român nu au fost atât de vehemente, și atât de consecvente ca azi. Nici-când contrarii nostri nu au fost mai solidari în cugetul de a ne sdrobi, a ne nimici ca și azi. Procesele noastre politice se țin lanț unul de altul și nu e săptămână în care unul ori altul din sinul neamului nostru să nu fie tras la baza judecătoriei și să nu fie aruncat în temniță. O doină românească, cântată de Români, o panglică inocentă de color românești, purtată de Române, la bria ori în chică, e destul motiv, ca procurorul să pună în aplicare în contra noastră literele paragrafului celui mai aspru din codul penal.

Când le vedem și le simțim acestea, putem noi oare să rămânem nepăsători? Putem să stăm cu mâinile în sin și cu ochii îndreptați la cer, așteptând de sus ajutorul?

Nu! Când ei se unesc pentru a ne sdrobi, și noi trebuie să ne unim, pentru a ne apăra. Când ei se declară solidari în ofensivă, cu atât mai solidari trebuie să fim noi, cei-ce ne aflăm în defensivă. Umăr la umăr, avem să stăm, când ne apărăm drepturile.

Nu o putem tăgădui, trebuie să o recunoaștem, că în timpul din urmă ni-s'au cam pușăvî legăturile. Partidul nostru nu mai era încheiat în timpul din urmă, ca altă-dată.

Pentru a ne pute stringe de nou șirurile, s'a pus la cale convocarea conferenței generale electorale pe ziua de 24 Octomvrie n. c.

Nu a pus-o la cale un singur om, nici câțiva oameni, ci mulți oameni, toți fruntași ai poporului românesc. La noi încă există, și trebuie să existe o opinie publică, de care cei chemați datori sunt să țină seamă totdeauna. Cei treizeci-cinci de fruntași români, întruniți în conferența confidențială, ținută în Sibiu la 14 Octomvrie, au fost interpreți opiniei noastre publice, și acestei opinii publice au dat ei expresiune, atunci când au hotărât convocarea conferenței.

Convocarea conferinței generale electorale s'a impus dar'. S'a impus de o parte prin dorința poporului de a vedea o mișcare, o acțiune, un semn de viață, care se pună capăt neactivității și amorțelii ce se incubase în partidul nostru, de altă parte prin situațiunea politică în care ne aflăm de un timp îndelungat și mai ales astăzi, când stăm în fața alege-rilor dietale.

Dorința poporului a fost ascultată, conferința a fost convocată, ear' convo- carea ei a produs bucurie generală.

Prin toate cercurile electorale s'a pornit o mișcare înveselitoare. Oamenii nostri, în zelul și însuflețirea lor trec peste pedecă închipuită, *ca timpul ar fi prea scurt*, se intrunesc grabnic în conferințe electorale, se constituiesc de nou și aleg bărbați de încredere pentru conferința generală. Pentru cei angajați în cauză, e aceasta o mângâiere, o încurajare și o bucurie. Dat a fost însă, ca bucuria lor să fie conturbată și de astă-dată prin o notă discordantă. Și nota discordantă vine și de astă-dată, ca totdeauna — din Bănat.

Dreptatea, organul național bănă- țean, nu numai că nu publică în numărul ei ultim convocarea conferinței gene- rale electorale, deși convocarea a primit-o fără îndoială la timp potrivit, dar' își mai permite, — credem că fără consimț- mentul susținătorilor ei — niște observări de cel mai disgustător calibru. „Dreptatea” începe a deveni pentru noi o enigmă. La conferința confidențială, cât știm noi, au fost convocați și fruntași din Bănat, cei mai buni și cei mai destoinici. Aci pu- teau să-și expună vederile și să-și moti- veze separatismul. Afară de cei doi domni protopopi din Severin nu s'a pre- sentat însă nime. Pentru-ce, ei vor ști. Vor ști însă și aceea, că într'un partid, numească-se el ori-cum, și fie el cât de neînsemnat, un lucru trebuie să domineze și să impună tuturor: *disci- plina de partid*. Când dar' fruntașii po- porului nostru întruniți în conferința con- fidențială, au decis în *unanimitate* con- vocarea conferinței generale electorale: au luat o hotărâre care e deobligătoare pen- tru toți membrii partidului nostru națio- nal și pentru toate organele sale de pu- blicitate. Cine are alte vederi, con- trare, poate să-și spună în confe- rență, — dar' întrunirea conferinței, n'are s'o zădărnicească! **Dreptatea** avea dar' datorința a se supune acestei hotărâri și a intra în luptă pentru conferința cu noi dimpreună, și dimpreună cu celelalte or- gane naționale. **Dreptatea** însă nu o face aceasta.

Cel puțin până în momentul, în care scriem aceste știri nu a făcut-o. În loc de aceasta s'a pus se caute pete în soare, și nod în papură, ca totdeauna.

Ce se întâmplă? Se convoacă la do- rința generală, conferința generală elec- torală, pe baza organizațiunii vechi a par- tidului, ear' „Dreptatea” vine și strigă că se „nimicește baza”, se „papă” (!!) și *ultima creangă!*

Nu știm, cine supără invenția lui Gutenberg, cu astfel de genialității oameni maturi însă și cu normală func- țione de creeri nu pot să fie. Departe să fie dela noi intențiunea de a le turna domnilor dela „Dreptatea” cu de-asila prudență politică în cap, căci și altcum ar fi un lucru zădărnice.

Nu pentru „Dreptatea” am atins dar' chestiunea, ci pentru bănățenii cari o susțin, și cari nesmintit va trebui să se ocupe cu ea.

Fundatorii și susținătorii „Dreptă- ții” vor trebui nesmintit să se pronunțe, într'o formă ori în alta, că oare orga- nul, care în batjocura „solidarității” pusă în programul său, totdeauna și la toate ocaziunile vine și pune bețe în roate mișcării noastre naționale, ajutând astfel pe guvernânții nostri în a lor activi- tate, contrară nouă, spărgând partidul și deslipind dela stîlul său pe frații din Bă- nat: poate să fie considerat și mai de- parte de organ al partidului nostru na- țional, sau trebuie pus în șirul celorlalte obscurități, tipărite în limba română și aburate tot de asemenea spirii distrugători?

Bănățenii, fundatorii „Dreptății” au cuvântul!

Sibiin, 19 Oct. 1896.

Presa despre conferință. „Magyar Hirlap” vorbind despre conferința generală electorală, convocată pe 24 Octomvrie n. zice, că convocarea la paragraful 104 din legea electorală e corectă; dar' se miră, că de ce a subscris convocatorul singur Dr. Rațiu, și nu sute și sute de alți Români, cari nu sînt întru atîta expuși ca dînsul, organizatorul „Memorandului” și președintele comitetului

național disolvat. Mai departe — zice „M. H.” — nu a fost nici o necesitate a se confunda o conferință electorală cu programul din 1881, pe care tot omul cunoscător de legi îl consi- deră de contrar legilor (!) și în contra căruia au luptat toate guvernele. „M. H.” e de credință, că conferința s'a con-vo- cat, pentru a *provoca guvernul ca să o oprească*, căci paragraful 104 din legea electorală dă dre- ptul numai alegătorilor din cercurile electorale a se întruni în conferință, ear' nu unei *naționalități întregi*. — „Noi o spunem și de astă-dată ca totdeauna — încheie M. H.” — *că Auzi — logica pasivitatea nu se poate executa, și că un congres, fiind-se ori-unde și sub ori- ce titlu, nu e loc legal pentru manifestarea ei*.”

Dar' asta ce însemnează? Pe când în Oravița (Bănat) se fac pregătirile cele mai mari pentru înțierea adunării generale a Reuniunii învțătorilor gr.-ort. români din diecesă Caransebeșului, ear' învțătorii se gă- tesc cu toții să se iee parte la adunare, — pre- ședintele reuniunii, dl. Ioan Ionașiu, vine și în „Foia diecesană” revoacă înțierea adunării, din motivul, că aceasta e convocată pe zilele cari cad tocmai în ajunul alegerilor agitate ale deputaților dietali.

Nu înțelegem! Ce au învțătorii nostri cu alegerile? Era motiv conferința na- țională; dar' cu astfel de lucruri de nimica, doar' nu se vor ocupa — fondatorii „Drep- tății”. Alegerile dietale e terenul lor!

„Pune biha.” Și în mijlocul ace- stor semne de viață națională, **Drep- tatea** din Timișoara, așa zis ziar națio- nal, poate și știe se rămână nepăsă- toare și rece.

Nici că publică convocarea conferen- ței generale electorale.

Conform hotărîrilor luate în confe- rența confidențială, ținută aici în Sibiin, convocarea s'a trimis de odată celor trei ziare principale naționale, „Tribuna”, „Gazeta Transilvaniei” și „Drep- tatea”, ca de odată se poată apăre în nrul de Sămbăta trecută a fiecărei foi. La adresa „Dreptății” s'a trimis con- vocarea astfel, că *Vineri seara* a primit-o fără nici o îndoială, și putea să o pu- blice în numărul de Sămbătă. **Drep- tatea** însă n'a publicat-o. Luăm act de- spre acest nou serviciu pe care îl face **Dreptatea** cauzei naționale române, și îl vom ține în evidență.

Împăcarea.

Alături cu alarmul de luptă a mers în toate părțile și stirea despre împăcare. Provocarea la luptă și vesti- rea păcii s'a făcut în aceeași zi, s'a dat spre știință în același moment. Ambele știri au surprins, au trăsrîrit inimile ro- mânești. Prima a pornit mișcarea gene- rală, a doua dă curagiu și însuflețire. E firesc că așa să fie. Dacă vom să lup- tăm cu dușmanul comun, trebuie ca pace se fie între noi, întocmai precum trebuie să ne pregătim de luptă dacă pace vrem să avem cândva și cu acest dușman.

Multe vor fi aprecierile păcii făcute, dar' una este cea bună: „s'au împăcat și — pace!”

După acestea eată un articol din afară:

Pacea!

S'a tăiat nodul gordian. Au încheiat pacia, nu numai o efemeră *treaga Dei*, ci adevărată pace, cei trei fruntași ai românis- mului, Rațiu, Lucaciu și Coroianu.

Înainte de a vesti foile noastre mărețe știre, ea a fost purtată de aripile fainei, ce zboară mai repede decât schinteia electrică din loc în loc, din țeară în țeară. Și de o satisfacție nespunsa au fost cuprinsă inimile tutu- ror Românilor de bine. Și eu mă bucur dimpreună cu tovarășii mei, mă bucur, că în fine earăși va fi posibilă o concurență serio-asă; mă bucur, că în fine vor înceta defai- mările secrete, șoptite și injuriile reciproce divulgate în public. Mai puternic însă decât bucuria spontană a primului moment, este un sentiment înălțător, ce mă cuprinde când cu privire scrutătoare caut a pătrunde în firea psihologică a lucrurilor. Este un păcat na- țional, o trăsură caracteristică românească: *ne- încrederea*. Seculare suferință, desmăgiri ne- sfinșite au trezit și au nutrit din generație în generație această înșușire la sufletul gîitei noastre.

În fine a devenit un ce atavistic.

Și unde neîncrederea e tonul fundamen- tal al firii, acolo, prea natural, suspiciunea se produce ca acord complementar. Neîncre- derea ne face accesibili pentru suspiciunări, ear' crezământul ce „i-l dăm suspiciunării, po- tențează neîncrederea. Faima o naște igno-

ranța ori reavoința, adese însă și mania de a zice ceva despre altul, numai ca să fie zis. Apoi se răspândește, se desvoltă ca și o progresiune geometrică, primind dimen- siuni tot mai mari. Și când în fine am voi să smulgem spinul neîncrederei ce ni-l-a în- fipt faima în inimă, nu mai avem destulă pu- tere, căci suspiciunea ne-a sugerat, ne-a în- cătușat, ne-a făcut sclavi ai soi.

Nu mai caracterelor mari, bărbaților cu voință de fier, în sufletul cărora sentimentul etic al dreptății și echității s'a desvoltat la un grad semizeosec, le este dat se învingă asu- pra pasiunilor trezite prin neîncredere, sus- piciunea și faimă, se triumfeze asupra naturii de „bete umane”.

Știți ce Hamlet îi spune Ofeliei? „Fii inocentă ca ghița, curată ca ză- pada și totuși nu vei scăpa de calumnie”.

Mulți inocenți se vor fi mângâiat cu vorba aceasta, mulți păcătoși se vor fi pro- vocat la ea spre a se scusa, — puținii au avut însă tăria, și pe și mai puținii „i-a lăsat conștiința lor necurată se meargă și să se răfuiească cu inimicul ori amical care știau că „i-a defăimat, ori pe care ei „l-au defăimat. Și eată între oamenii nostri s'a făcut pace, oamenii nostri s'au împăcat.

Bărbații nostri s'au lăsat conduși de sentimente atât de înalte, cum nu le găsești decât la caracterele istoriei antice. Câte ini- micități, câtă nefericire în lumea aceasta a re- sultat din exacerbarea ce a înduplecat pe o parte ori alta, sau pe amândouă ca să evite discutarea motivului prim din care a pueres neînțelegerea ivită.

Și când între singuratici indivizi privați se observă o atare atitudine, atunci singuri cu se suferă din amărăciunea și de- cepțiunea ce o naște desilusia. Când însă indivizi, cari trec de înțurparea unei idei, în loc de a se răful, caută se evite măcar o discutare a motivelor ce „i-a desbinat, atunci ei comit un păcat mai negru decât înșuși tradare de neam.

Bărbații nostri au fost înzestrați dela natură cu calități înalte sufletești, cu caract- ere superioare.

Causa într'adevăr li-a fost sfântă, și sfîntenia ei au purtat-o nu numai pe base, ci cuvîntul lor a isorvit din profunzina convingere a inimii. Nu beliducele victorios, nu glia- datorul desperat, este curajos, este erou, — ci acel bărbat, care a știut să învingă asupra pasiunilor sale proprii, care a știut să se în- frîneze pe sine însuși, care a avut forța su- fletească de a recunoaște că a greșit, leri eram deprimat, cugetându-mă la înșușirile neamului meu, azi mă cuprind un sentiment de nemărginită și înaltă satisfacție.

Nucleus.

Din Arad.

— Epistolă particulară. —
— Alegerile dietale și comitatul Arad. — Congre- gațiunea. —

Arad 15 Oct. n.

Semnalul pentru cele mai înverșunate și mai păcătoase alegeri dietale, cari s'au făcut cândva e dat. Aerul e saturat de cea mai pronunțată nervositate. Băffy-pașa își va pune în mișcare toate puterile, aparatele, și se va folosi de toate mijloacele ce-i stau la dispoziție: trebuie să învingă. Partide- le opoziționale simt, că li-s'a pus în joc existența; apeluri, din cari transpiră frica de viitor se lansează zi de zi de către geții de partid; în ele sistemul dominant e numit de cel mai păcătoș ce poate exista numai, un sistem, ce mai mult nu se poate su- porta. Aceasta o zic ei. Dar' ce zicem noi Români despre acest sistem, care față de noi se aplică fără întrerupere și în mo- dul cel mai draconic de la câteva decenii? Schimbările aparente, ce se ivesc din timp în timp sînt numai expresiunea calităților indi- vidual ale guvernelor, dar' nu s'a pomenit vre-o schimbare în favo-ur nostru, din contră ele par a emula în persecutarea noastră.

În fața acestei situațiuni comitetul na- țional decretează pasivitatea; ceea-ce va se zică, că poporul român în urma sistemului do- minant este făcut imposibil, este îm- pedecat în mod absolut dela usarea drep- turilor ce-i compet.

Plătîm grele dări și de bani și de sânge și în schimb îndurăm cele ne mai auzite abu- suri și fărâdelegi. Și după-cum vedem, dela 1881 încoace nu ni-s'a dat posibilitatea de a abandona principiul pasivității; din contră si- tuațiunea ni-s'a agravat atât de mult, încât astăzi sîntem mai mult avisați la el decât ori-când. Decretarea pasivității este un *decis al mandatarilor poporului român*, el este ex- presiunea cea mai elocuentă a durerilor și a suferințelor noastre și cine îl abandonează, nesocotind voința poporului, se exilază din stîlul nostru, *acela e în contra noastră*.

Și rușina, s'au găsit existențe catilinare, care din interes propriu au căleat în modul cel neomnesc această hotărâre a națiunii; ce

e mai mult, se pun în serviciul acelu guvern, care ne vrea moartea, se fac murdare unele ale acestuia și îi dau mână de ajutor fatru desființarea noastră.

E trist, că tocmai comitatul nostru este acela, de ale cărui câteva cercuri se folosesc niște oameni fără conștiință ca de scară pen- tru ajungerea ambițiilor personale.

Un Beles János, un Bogdan Virgil, un Antonescu Döme cu ce drept aruncă în fața națiunii o insultă atât de grea? Au ce le-a greșit poporul român? Crescuți în popor, aleși de popor: lucră la peirea lui! O stranie ironie asupra noastră. Ne alegem niște lăpă- dături naționale — dându-le un ora din- tre ei prin aceasta chiar pânea de toate zilele — le dăm împuternicire și putere să lucreze la nimicirea și desființarea noastră.

Cercul Rodnei și al Șiriei — cercuri curat românești — o să trimită din nou doi slugi, două unele oarbe lui Băffy; și Băffy cu cea mai mare bucurie îi primește, pentru-că sînt ființe lipsite și de minte și de inimă, nu au nici un reson, ci merg orbește după osul de ros. Beles János e cunoscut; un ade- vărât tip de mameluc, și lui Băffy de acestia îi trebuie.

Luni, în 12 l. c., a avut loc ședința de toamnă a congregațiunii. Între obiectele de pertractat a fost și aruncul de 1%, pentru dotarea millenară a funcționarilor; un obiect deci foarte important din punct de vedere național.

Am așteptat, că membrii români se vor grăbi se facă cea mai strânică opoziție ace- stui arunc nelegal și nejust. Nu suferă destul poporul nostru sub povara atîtor dări, acum trebuie să plătească din sudoarea feții sale și chefurile millenare ale funcționarilor.

Dintre membrii din provincie abia a fost cineva, ear' dintre cei din loc de tot puțin. La acest punct a luat cuvîntul părintele Mangra, arătînd în puține dar' energice cu- vinte, cât de nejustificat este acest nou arunc. „Acum” — zice părintele Mangra — „când din toate părțile se ridică zilnic voci în contra ridicării cuotei, congregațiunea noastră impune poporului o nouă sarcină, un nou tribut”. Aci comitelesuprem întrerupe pe orator sub cu- vînt, că de oare-ce în privința aceasta con- gregațiunea anterioară în principiu a adus deja hotărîre, nu se mai poate discuta în me- ritul chestiunii.

Oratorul declară, că nu e în contra prin- cipiului ca comitatul să-și remunereze func- ționarii soi, decât e în contra faptului, că acea- sta se face în contul poporului. Nu primește aruncul.

Cuvintele energice rostite românește au fost ascultate într'o liniște perfectă. După aceasta s'a făcut votare nominală și aruncul a fost votat cu excepțiunea celor cinci vo- turi românești.

Cu cea mai mare indignațiune am vî- zut pe protopopul Radnei, Beles Vazul, votînd cu „igen”, adică pentru arunc. — Ei bine domnule protopop, îmi vei permite să te întreb, până unde vrei să mai mergi în „hazafság”.

Președinte la clubul guvernamental ești; în convocările ungurești ale acestui club nu te sîfșiești să te subserii „föcsperes”.

La sărbările kossuthiste și independiste ești președinte, în congregațiune votezi ori-ce va vrea stăpînirea fără nici un leac de rușine. Ești deci cea mai servilă unealtă a Ungurilor fără nici o deosebire politică.

Mergi numai înainte, poate vei duce-o la ei departe. Una însă se știe, că urgia nea- mului te va ajunge, căci prea-prea le faci.

Demn ești de fratele d-tale; vî întreceți în cele mai scărboase lîngșiri.

„Par nobile fratrum”. Prietenul.

Lupta în comitate.

Din comitatul Hunedoarei.

— Raport special. —

Deva, 16 Oct. n.

Congregațiunea comitatului Hunedoarei „i-a ținut adunarea generală de toamnă în 15 Oct. ad. n.

Dintre membrii români — afară de ofi- ciali — au luat parte domni: Nicolae Ne- stor, vicar în Hațeg; Ioan Pop, preot în Hunedoara, Dr. Aurél Muntean, adv. și Laurian Bercian, ofi. de bancă în Orăștie, și după amezai și domnul avocat din loc Fr. Hosszu-Longin.

Membrii români au rămas la postul lor până la sfîrșitul ședinței.

La obiectele de pe tapet au vorbit d-nii Nestor, Hosszu și Bercian, romă- nește, ear' dl. Dr. Muntean, când românește, când ungurește.

Ședința s'a început cu desăvîrea tablou- lui: „Ioan Huniade plecînd la bătă- lie”. Insp. școlar Róthy a zis, că pe te- ritoriul acestui comitat s'au săvîrșit multe fapte istorice mărețe, și dacă totuși acestea se eter-

nisează prin tabloul desvîlit, cauza „e, că eroul este fiul acestui comitat și însuși comitatul poartă numele eroului.

De astă-dată dl. inspector n'a făcut politici.

Dintre obiectele pertractate de interes general este cauza școlii de stat din comuna Fărcădinul-de-sus. Anume s'a înaintat spre aprobare hotărîrea numitei comune, că ce- dează un loc oare-care pe seama școlii de stat. La acest punct s'a sculat dl. vicar și a arătat, că hotărîrea n'a fost adusă în ședința convocată anume, ci patriotical notar a com- pus hotărîrea pe baza și în urma convorbiri- lor aduse cu oameni singuratici pe ulițe ori în birt!

Din defecte formale, deci hotărîrea n'a obținut aprobarea, dar' cererea făcută de dl. Muntean românește, ca să se introducă cer- cetare disciplinară contra notarului respectiv, s'a desconsiderat cu totul.

Asemenea s'a nimic în urma defectelor formale și alegerea unui medic cercual. Dl. Dr. Muntean a cerut, că între motivele cassării să se pună și împregiurarea, că dl. protopre- tor din Orăștie a candidat dintre mai mulți medici cualificați numai unul, până-când legea, și după-cum a dovedit dl. Simionas, președin- tele sedrii ori. comit. și ordinațiunile ministe- riale pretind, ca cel puțin 3 să candideze, dacă sînt concurenți cualificați.

Vicecomitele însă a zis, că dreptul de candidare este un drept discreționar, și a ce- rut să se respingă propunerea dlui. Dr. Mun- tean. Majoritatea a votat pentru propunerea comisiunii permanente, respingînd întregirea propusă de dl. Dr. Muntean. Observ, că la acest punct dl. Dr. Muntean mai înțiau a vor- bit românește și a terminat ungurește. Re- sultatul însă a arătat, că era de prisos a face majorității această plăcere!

Transcriptul comitatului Murș-Turda, în cauza eteruisării într'un tablou a banderie- lor millenare, s'a luat simplu-simplu la cu- noștiință.

S'a hotărît, ca întocmai ca și din partea comitatului Zolyom, să se facă reprezentație la ministru, ca procedura în cauzele matricu- lare să se simplifice!

În decursul ședinței dl. Fr. Hosszu-Longin a interpelat pe vicecomite, că are știre și dacă este la ordinul lui, că vorbitorul deja la două adunări n'a fost chemat, respec- tive nu a căpătat convocatorul și ordinea de zi. Vicecomitele s'a provocat la împregiurarea că interpelantul a refusat a primi fătirea distribuită membrilor pentru ședința festivă millenară, din ce a dedus, că interpelantul nu mai vrea să iee parte la ședințele congre- gațiunii. Drept-aceea declară, că dînsul ca vicecomite a dat ordin, ca numitului membru să nu „i-se mai trimită convocatoarele cu obiecte de pertractat, până-când nu va declara cu graiu viu în ședință sau în scris, că dorește să iee earăși parte la ședințele congregațiunii. Vicecomitele cu o fudule oare-care s'a ex- primat și întru acolo, că refuzul învătării la ședința festivă n'ar fi fost un act de bună- cuvîntă.

Interpelantul „i-a exprimat mirarea, cum un vicecomite poate să fi: atât de cutezător, ca să dea un astfel de răspuns! Poate-ca dl. vicecomite își închipuiește că se adă într'o țeară sôbatică sau absolutistică, când își adaugă o cutezare, să casseze așa de ușor dreptul constituțional al unui membru al con- gregațiunii. Arată apoi, că interpelantul încă atunci, când era vorba să se țină ședința fes- tivă, a declarat în numele sou și al conso- ților soi, că nu va lua parte la acea ședință deci vicecomitele a avut cunoștiință oficioasă, că interpelantul nu va lua parte; prin urmare necuviința consistă în aceea, că vicecomitele în butul acestei cunoștiințe „i-a trimis învătarea cu tot dreptul refușată.

Un membru al congregațiunii poate să refuze de câte-ori va voi învătarea ce „i-se trimite, fără-ca pentru aceasta un vicecomite să poată cu drept și fără răspundere a în- druma pe subalternii soi, ca cel-ce refușă să nu mai fie invitat la ședințele congregațiunii. Pe de altă parte, vicecomitele este dator, ca pe fiecare membru să-l invite nominal. Drept- aceea interpelantul a declarat, că nu va cere nici verbal, nici în scris, fără pretinde sus și tare, ca vicecomitele să-și împlinească dato- rința. În fine interpelantul îl face atent pe vicecomite că atunci, când este tras la răspun- dere, să nu se pună pe un piedestal așa de înalt și să nu vorbească cu atîta sumeție, căci interpelantului și nimănui aceasta nu „i im- pune, ear' vicecomitelui ni-i șede bine nici- decât, de oare-ce interpelantul îl cunoaște bine, înca de mai înainte, și știe, cine și ce a fost și cum s'a făcut viceșpan. Drept-aceea nu ia la cunoștiință răspunsul dat, ci face propu- nere ca vicecomitele să fie tras în cercetare disciplinară pentru astfel de faptă și răspuns nedemn de un vicecomite. Majoritatea a luat însă la cunoștiință răspunsul cavalerescului vicecomite.

Interesantă a fost desbaterea, ce s'a ivit cu privire la punctul 78 al ordinei de zi.

Nr. 916—896.
prim. com.

[2242] 2—2

Publicațiune.

Dreptul de vînat de pe întreg teritoriul comunei Vestem, pe perioada de 6 ani, începînd din 1 Ianuarie 1897, se va exarînda pe calea licitațiunii publice tînîndă în 7 Noemvrie 1896 st. n., la 8 ore înainte de amiază, în cancelaria subscrișului oficiu.

Condițiunile de exarîndare se pot privi în orele oficioase în cancelaria suscitată.

Vestem, în 24 Septemvrie 1896.

Primăria comunală:

Spornic,
notar.

Vestemean,
primar.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vînzare:

TABLOUL
DOMNULUI

Dr. IOAN RAȚIU

compus din 2 fotografii: una în costum național la 1859 și a doua după ultima fotografie.

Mărimea întregului tablou este de 30 cm. lung. și 24 cm. lăț.

Prețul numai 25 cr. plus 2 cr. porto.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vînzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român”

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op., care se extinde pe 216 pagini, cuprinzînd cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Poesiile

mult iubitului și originalului poet

George Coșbuc,

se află de vînzare la „Tipografia”, pe lângă prețurile originale și anume:

„Balade și Idile” (editura Librăriei Socec & Comp., 1893) fl. 1.50.
„Fire de tort”, versuri (cacontinuară la „Balade și Idile”), editura Librăriei C. Sfetea, 1896 fl. 1.25.

La comanda, care sînt a se adresa „Tipografeii”, soc. pe acțiuni în Sibiu, este de a se adăuga pe lângă prețul vol. și 5 cr. porto pentru 1 volum.

Nr. 1591—1896.

[2268] 1—1

Publicațiune.

Comuna Seliște exarîndează pe calea licitațiunii publice dreptul de vînat pe întregul seu teritor, în extensiune de 12.500 jugere catastrale constatătoare din 6 părți de hotar, din care 3 sînt: munți înalți, 2 părți munți de jos dar totuși bradeti, și o parte dealuri și șes.

Licitațiunea se va tîne în 15 Noemvrie 1896, la 10 ore dimineța.

Oferte compuse conform legii, închise și provăzute cu un vadiu de 10 fl. se primesc.

Seliște, în 15 Octombrie 1896.

Primăria comunală:

Nicolau Hențiu,
not. com.

Nicolae Sirbu.

29450—896.
VI.

[2261] 1—1

Hirdetmény.

A dusi m. kir. mellékvámhivatal és pénzügyőri szakasz elhelyezésére szolgáló kincstári épületeken szükségessé vált és költségvetésileg 1456 forint 64 krajczárral felvett kömives, ács és asztalos munkák vállalatára nézve az árlejtés a nagyszebeni kir. pénzügyigazgatóság illetérmében 1896. évi október hó 30-ik napján délelőtt 10-órâig benyújtható írásbeli ajánlatok alapiján fog megtartatni.

Ajánlattevők 145 forint 67 krajczár bânatpénz letételére kötelezőek. Az árverési feltételek és költségvetés a hivatalos órák alatt ugymint: a nagyszebeni kir. pénzügyőri biztosságnál, szárszabelyi kir. mellék vámhivatalnál és a szárszabelyi kir. pénzügyőri biztosságnál betekintheők.

Nagyszeben, 1896. október 15-én.

A. m. kir. pénzügyigazgatóság.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vînzare:

Scrierile

mult regretatului poet-prosator

Traian Demetrescu.

„Intim”, poeme în prosă, nuvele, 1894 fl. —.50
„Sensitive”, poezii, 1894 —.50
„Iubita”, nuvele, 1895 1.—
„Priveliști din viață”, (cu portretul autorului), nuvele, 1896 1.25

La comanda, care sînt de a se adresa la „Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu (Nagy-Szeben) se se adăuga încă câte 5 cr. porto de 1 volum.

„TIPOGRAFIA”, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuța,

se află de vînzare pe lângă prețurile originale și anume:

„Iubire”, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
„Dan”, roman, editura librăriei E. Graevy & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
„Dan”, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. 64 cr.
„Din goana vieții”, ediția III. (1895) fl. 1.75.
„Din goana vieții”, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
„Icoane sterse”, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.

— Cel mai nou volum de nuvele: —

„În vîltoare”, nuvele, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vînzare la „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrei baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar episcopesc.

Tomul I.

— Prețul 1 fl. 30 cr. —

Diplomă de onoare.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ și DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit

de cuverte, cerneală, recușite de scris,
cernă de pecetluit etc.

Comande din afara
se efectuesc repede.

Bilete de vizită

după plac și cerere

Mare deposit

de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole
cu plicuri în casete.

Biblioteca populară a „Tribunei”

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Dictionar

român-german și german-român.

— Prețuri foarte moderate. —

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.